

II/2025

14. ROČNÍK

39. číslo

DRŽKOVÁČEK

*Člověk, který hýbe horou, začíná
přenášením kamínků.*

Konfucius

ÚVODNÍK STAROSTY

Vážení spoluobčané a přátelé naší obce. Je to již nějakou dobu, kdy se vrátil letní čas a ve dvě ráno byly najednou tři. Aprílové počasí nám pak doprávalo sluníčko, déšť i ranní mrazíky. Jarní úklid máme úspěšně za sebou. Velikonoce také za námi, čarodějnice upáleny a už se těšíme na léto, které přivítáme při oslavách Svatojánské noci. Do té doby můžete

navštívit třeba krajský festival přípravek mladých hasičů, dětský den plný soutěží nebo koncert deathmetalové hudby DEATH A.D.. Budeme velice rádi, pokud se některé, ale klidě i všech akcí, zúčastníte.

Jaroslav Salaba
starosta obce

SVATOJÁNSKÝ OHEŇ

Svatojánský oheň je oslavou letního slunovratu, kdy se tyto ohně typicky zapalují na kopcích a symbolicky představují slunce, které je v této době na vrcholu sil.

Svatojánský oheň je svým způsobem opakem ohně páleného posledního dubna, při takzvaném pálení čarodějnic. Věřilo se, že poslední dubnový den do světa pronikají zlé síly a zlá magie, která do temné noci loudí nekalá stvoření, proto se zapalovaly ohně, aby se tyto síly zahaly pryč. Naopak svatojánský oheň symbolizuje pozitivní magii, probuzení světa po těžké zimě a znovu nabrání sil. Oheň se proto nezapaluje pro zahnání zlých sil, ale pro načerpání sil dobrých a pro posílení zdraví.

Součástí těchto oslav je také sběr svatojánského býlí, které je důležitým prvkem těchto slavností. Kytice z tohoto býlí zpravidla obsahovala devět květů, jejichž skladba se krajově odlišuje, ale jejich význam je shodný.

Čarovné a léčivé kytice natrhané o svatojánské noci mají největší sílu. Svatojánské květiny se používaly k rituální ochraně a očištění, ale také

se s jejich pomocí věštilo, především dívkám, které zajímalo, který z chlapců bude jejich ženichem.

Již po několikáté se tak s námi můžete sejít na kopci u Skalic a oslavit s námi tuto magickou noc.

U příležitosti oslav svátku sv. Jána bychom nejprve chtěli slavnostně navrátit sochu sv.

Jana Nepomuckého, která byla v loňském roce odcizena, do kapličky směrem na Zásadu. Kaplička prošla zdařilou rekonstrukcí a poslední tečkou bude právě ono navrácení sochy na její původní místo.

Následně bychom se přesunuli na kopec u Skalic, kde bude připravena hranice Svatojánského ohně a drobné občerstvení jako v minulých letech.

Přijďte s námi oslavit tuto kouzelnou noc a přivítat s námi slíci léto.

Křížovka, výherce a změna pro soutěžení

Správná odpověď na tajenku křížovky z minulého čísla zněla: *Když je lev mrtev, začne zajíc dorážet*. Ze všech luštitelů, kteří zaslali správnou odpověď a kterých tentokrát bylo 19, jsme na zasedání zastupitelstva losovali jednoho výherce. Štěstí se tentokrát usmálo na paní Barboru Krepsovou. Výherkyni velmi gratulujeme. Ostatním přejeme štěstí při dalším losování naší soutěže.

Od tohoto vydání bychom rádi vyzkoušeli jinou formu naší tajenky. Pokud by se setkala s kladným ohlasem, v této formě bychom pokračovali i v dalších vydáních našeho občasníku. Pokusili jsme se koncipovat její podobu do formy, která je čistě vědomostní a mohli bychom tak přilákat více soutěžících. Doufáme, že se vám nová forma bude líbit a přejeme vám všem mnoho štěstí.

OHLÉDNUTÍ ZA VELIKONOCEMI

Máme za sebou velikonoční svátky spolu s koncertem, který se konal v Husově domě, přesně na Velikonoční pondělí. Spojení hudebního doprovodu skupiny Obro(c)k a slova pana faráře Mlýnka bylo netradičním propojením, ale dle našeho soudu velmi zdařilým.

Pondělní dopoledne bylo vskutku krásné a jistě napomohlo k velkému hemžení mnoha malých i velkých koledníků po celé naší obci. Avšak v letošním roce mě mnohem více překvapil nebo spíše zaskočil Zelený čtvrtek. Když jsme byli malí, tento den brávaly do ruky pomlázku holky a vyrážely většinou v méně početných zástupech mezi sousedy pro svůj díl koledy. Letos u našich dveří zaklepalo pár kolednic s pomlázkou a říkankou. Na jejich návštěvu jsme však nebyli doma vůbec připraveni. Nejvíce nás mrzelo, že kolednice vlastně nechtěly sladkosti, ale primárně poprosily o malovanou kraslici, kterou jsme však ještě nabídnout nemohli.

Jen co se za nimi zavřely dveře, začal jsem přemýšlet, jestli by nebylo vhodné na tento svátek naše občany upozornit. Vím že mezi hlavní dny, které většina z nás slaví je pondělní dopoledne, ale myslím si, že děvčatům by se jistě líbilo, kdyby se také na ně nezapomnělo a Zelený čtvrtek by se dostal do našeho povědomí trochu více.

U pondělní koledy si pak všimáme, že poslední roky malí koledníci mnohdy obcházejí své známé a často se neodvážejí zaklepat na dveře sousední, kde jsou na koledu i na koledníky nachystaní, ale pak čekají marně. Nebo naopak chápeme rodiny, které si spíše nepřejí být o Velikonocích rušeny, nebo jednoduše koledu neslaví a nechystají.

Proto bychom chtěli na příští rok trochu více připomenout pomlázku pro děvčata na Zelený čtvrtek a dále bychom chtěli koledníkům, ale také rodinám, které se na pomlázku chystají, trochu pomoci a napadlo nás vyzkoušet pilotní projekt s názvem „Koledníková mapa“. Zapojení do projektu bude čistě dobrovolné. Pro koledníky bychom připravili mapu naší obce s domácnostmi, kde jsou na koledníky nachystaní a počítají s jejich návštěvou. Všichni občané budou mít možnost se do projektu dobrovolně zapojit. Bližší informace a koncept této myšlenky v letošním roce promyslíme a pravděpodobně

v prvním Držkováčku v příštím roku Vás seznámíme s tím, jak by to mohlo probíhat. Uvidíme, s jakým zájmem a ohlasy se tento projekt následně setká, a zda nebude pouhým výkřikem ve tmě, to však bude hodně záležet především na vás, drazí

čtenáři.

DRŽKOVSKÝ KVÍZ

V závěru loňského roku jsme si zkusili uspořádat první kvízový večer, do kterého jste se mohli přihlásit. Na základě kladných ohlasů proběhl počátkem dubna druhý večerní kvíz, do kterého se přihlásilo již 12 týmů. Nejenže tak váš zájem překonal naše očekávání, ale především prakticky naplnil naši zamýšlenou kapacitu účastníků, kteří se nám do prostoru Hasičárny vejdou. Dle mnohých ohlasů věříme, že se tento počín velmi líbí. Rádi v něm budeme pokračovat i nadále a již nyní

máme stanovený podzimní termín, do kterého zatím můžete posílat na adresu mistostarosta@drzkov.cz vaše náměty na případné okruhy, z kterých byste si přáli otázky v příštím kvízu. Samozřejmě budeme rádi i za jakoukoli další zpětnou vazbu nebo kritiku, díky které můžeme náš kvíz vylepšit či ozvláštnit. Další kvízový večer je v plánu v pátek 24. října. O termínu možného zaslání přihlášek vás budeme včas informovat.

JUBILEJNÍ ROČNÍK FESTIVALU

Festival Death A.D. se uskuteční v naší sokolovně již po desáté. Letos se můžete těšit opět na vynikající kapely v čele s kapelou Hypnos, která je na hudební scéně již od roku 1999 a doposud ve více než 20 zemích odehrála téměř 500 koncertů. Dále se můžete těšit na Anime Torment (death violence), Cutterred Flesh (brutal death metal), Fatal Punishment (trash metal) nebo Six Degrees Of Separation (metal). Jedná se

o festival s opravdu tvrdou muzikou, pro skalní fanoušky povinnost a pro všechny ostatní zajímavý tip na zpestření a rozšíření obzorů. Aktuální informace o festivalu a jeho programu najdete na facebookovém profilu akce, kde můžete také zakoupit vstupenky předem. Samozřejmě však bude také možné zakoupit lístky přímo na místě.

AREÁL KOUPALIŠTĚ

Stejně jako v loňském roce bude i letos v průběhu letních měsíců připraveno koupaliště pro možnost osvěžení. Nádrž bude v průběhu května a června vypuštěna a vyčištěna, aby byla připravena na letní měsíce. Pokud půjde vše podle plánu, bude k dispozici již v průběhu června. V průběhu celého roku je k dispozici nově dovybavené dětské hřiště. Jsme rádi, že jej s dětmi využíváte. V případě, kdy zjistíte závadu na nějakém herním prvku, neváhejte nás kontaktovat, abychom dali vše do pořádku. V provozu jsou již také veřejné toalety v budově správy koupaliště, které jsou

v současné době otevřeny nepřetržitě a bude tomu tak až do podzimu. Prosíme tedy návštěvníky o jejich využívání kvůli udržení čistoty v celém areálu.

Zázemí koupaliště také v poslední době doznalo drobných úprav, kdy došlo k opravě podloubí a předláždění. V podloubí je pro návštěvníky přistaven automat s chlazenými nápoji, které si můžete případně zakoupit. Na rozvoji areálu koupaliště budeme i nadále pracovat, aby se vám zde příjemně trávily nejen letní dny.

PRÁZDNINOVÁ HRA

Na základě velkého zájmu našeho loňského prvního ročníku, i letos pro vás bude připravena prázdninová hra. Na základě mnoha vašich ohlasů a připomínek budou připraveny dvě obtížnosti.

Jedna pro malé děti předškolního věku až prvního stupně. Zde budou úkoly snazší a děti budou případně potřebovat pomoci s vyplněním hrací karty od rodičů.

Druhá obtížnost bude připravena pro větší děti a dospělé, kteří se samozřejmě mohou také zapojit a potrápit si své mozkové závity.

Hra bude znovu probíhat v průběhu letních prázdnin, tedy od 1.7. do 31.8. a herní karty budou opět k dispozici na Obecním úřadě v Držkově. Nově budou také ke

stažení na webových stránkách obce. Pro nedočkavce budou hrací karty připraveny již od pondělí 23. června, aby na stezku mohli vyrazit již 1. července.

Po vyluštění bude pro každého účastníka na obecním úřadě připravena drobná odměna.

Po ukončení hry vylosujeme ze všech odevzdaných herních karet tři účastníky,

kteří oceníme dárkem. Seznam odměn bude zveřejněn se spuštěním hry.

Pravidla hry budou zveřejněna na webových stránkách obce. Předem všechny účastníky prosíme, aby schránky ponechávali na svých místech, řídili se instrukcemi z hrací karty. Všem účastníkům přejeme hodně štěstí a hlavně hodně zábavy.

18. května	Krajský festival přípravek mladých hasičů
24. května	Dětský den
30. května	Festival metalové hudby DEATH A.D.
21. června	Svatojánský oheň
01. července	Zahájení prázdninové hry
23. – 24. srpna	Svatobartolomějská pouť
31. srpna	Ukončení prázdninové hry
15. října	Vítání občánků
24. října	Držkovský kvíz III. večer
26. listopadu	Vánoční dílničky
30. listopadu	Rozsvícení stroměčku a Mikuláš
18. prosince	Setkání se seniory
27. prosince	Vánoční koncert

SETKÁNÍ U KÁVY A ČAJE

Každý 1. čtvrtek v měsíci od 14:00 hod. v zasedací místnosti obecního úřadu.

VEČER DESKOVÝCH HER

Každý 1. čtvrtek v měsíci od 17:30

Přehled domácích fotbalových utkání jarní části sezóny 2024/2025

10.05.	10:15	Držkov A – Plavy
17.05.	17:00	Držkov B – Malá Skála
31.05.	10:15	Držkov A – Železný Brod B
31.05.	17:00	Držkov B – KOVO
14.06.	10:15	Držkov A – Rovensko pod Troskami
21.06.	14:00	Držkov B – Kokonín

V případě změny termínu utkání vás budeme neprodleně informovat.

MOTOKLUB DRŽKOV

Na začátku letošního roku jsme se rozhodli vytvořit motoklub, který je tvořen jezdci z Držkova a nejbližšího okolí. Po letitém setkávání se na startovním roštu, každý v jiných barvách, jsme se rozhodli sjednotit a reprezentovat naši obec v barvách Motoklubu Držkov. Startujeme v přeboru České republiky v enduru a endurosprintu v seriálu Autoklubu České republiky. Dále se naši jezdci zúčastňují různých motokrosového seriálů nebo seriálů cross country. Motoklub Držkov má nyní 11 jezdců a chceme se dále rozvíjet. Několik jezdců se v dubnu vypravilo do Šiklova mlýna, kde se pořádal první podnik

endurosprintu a nedopadlo to špatně.

V kategorii PČR E2 jsme měli tři závodníky a v sobotním závodě jezdci z Držkova obsadili kompletně stupně vítězů.

- 1.místo Nikola Pěnička
- 2.místo Dominik Pěnička
- 3.místo František Medek

Nesmíme však zapomenout na naše mladé naděje, které se pravidelně účastní jak domácího seriálu Kids cross country, tak i přípravného podniku dětí AČR.

V kategorii dětí si v Šiklově mlýně dojezdila pro krásné 2.místo Štěpánka Pěničková.

Další větší závody nás čekají 17.-18.5.2025 v obci Úterý.

ZÁPISKY Z KRONIKY OBCE DRŽKOV

Vážení čtenáři,

v VIII. pokračování našich zápisků navážeme na poslední článek, kde se autor rozepisuje o všeobecném dění v kruzích vznešeného, ale hlavně prostého lidu. Hrdý (str. 196-199) popisuje, co bylo sedlákům dovoleno a co zakázáno, jaké daně a berně se platily, jak těžká robota byla po lidu vynucována, a že v dobách, kdy Habsburkové usedali na trůn, se daň z majetku, která byla dříve vybírána, stala první stěžejní daní u nás. V 16. století přešla daň z majetku oficiálně z vrchnosti na poddané, ovšem i vrchnost byla nucena opět začít přispívat, a to v době války s Turky.

Na základě dochovaných seznamů Hrdý (str. 201) zmiňuje, že Čechy v té době měly asi 151.000 usedlostí. A protože ne vždy páni udávali správný počet svých usedlostí, nařídil císař Ferdinand II., aby vrchnost podávala příznání o majetcích, usedlostech, lánech, čeledi, sedlácích a celkovém hospodaření, ovšem ani pod pohrůžkou nebyly příznání stále úplny (Hrdý, str. 203,204). Poddaní měli povinnosti nejen k vrchnosti (světské), také duchovní a veřejné (státní), takže nejen daně a robota na ně byly uvalovány, ale v době válek byli někteří povolováni v řad vojsk (Hrdý, str. 199, 204).

Jak autor (str. 206) uvádí, „*původně měla každá ves (na místo bývalých vesnických kmetů) svého vlastního rychtáře, ale někdy bylo sloučeno vícero vsí v jednu rychtu...*“ nebo „*vícero rychet pod jedním nadrychetstvím...*“ Rychetství mohlo být uděleno podle postavení, „*druhdy byla rychta dědičná, ale později vybírání rychtáři svobodně...*“ (Hrdý, str. 205, 206). „Na těchto stranách (v poznámce) je jedinou zmínkou k Držkovu, jak sklenář Nejč z Turnova dluží držkovskému rychtáři 22 grošů. Hrdý (str. 206, 207) dále píše, že rychta rozsuzovala menší spory, ty větší pak panský úředník (purkrabí nebo hejtman), svolávaly se i hromadné schůze. Pro spory s vrchností „Karel IV. vymohl sice r. 1356 na sněmu zemském zásadu, aby se mohli poddaní dovolávat

spravedlnosti u zemského soudu,“ ovšem již r. 1400 bylo stanoveno, že „*podanní svého pána před soud pohaněti nemohou*“ (Hrdý, str. 206).“

Nejen vrchnost, ale i poddaní měli své vrstvy (Hrdý, str. 207,208):

- sedláci a rolníci – majitelé statků, které vznikly při zakládání osady, rozdělovali se podle velikosti pozemků;
- podsedkové či zahradníci – vlastnili menší usedlosti, které vznikly při pozdějším osidlování, měli povinnosti k vrchnosti, byli poddanými obce či sedláka;
- domkáři či chalupníci – nevlastnili pozemky, nechali se najímat jako nádeníci;
- podruzi – neměli majetku, bydleli v cizím domě.

Až do str. 210 je autorem popisován celkový stav hmotných poměrů poddaných, jednou zmínkou o blahobytu, podruhé zase snížením těchto poměrů vlivem války.

Na str. 210 nás čeká další nadpis „*Od Bílé hory do Marie Terezie.*“ Zde Hrdý (str. 210, 211) začíná výkladem historie týkající se husitství, stavovského povstání a změnách v náboženství, které vyvrcholily 10. května 1627, kdy tento den bylo katolické náboženství uznáno jako jediné oprávněné. Začaly tak probíhat náboženské reformy. „*Vystěhovati se pro víru ze země bylo sice vyšším stavům, šlechtě a měšťanům dovoleno, avšak lidu poddanému bylo vystěhování zakázáno*“ (Hrdý, str. 212),“ proto byly zhotoveny seznamy poddaných na základě náboženství a byla provedena jejich konverze k víře katolické. „*O náboženském stavu na Navarovsku podal dne 19. června 1651 tehdejší správce Mikuláš Jesenský tuto zprávu:* „*Statek Navarovský leží pod Krkonoši ve skalnatých horách, kterýžto statek náleží vdově nejvyšší paní Gertrudě Lamottové, rozené ze Šípfelberga na kterémžto statku nachází se*

kostel farní (v Držkově), založení sv. Bartoloměje jeden,... (Hrdý, str. 212).

V této zprávě je uveden seznam jmen držkovských usedlíků, včetně jejich zběžného zařazení (stavu, povolání), věku a víry. Věřím, že se nyní ptáte, zda je možné najít v tomto seznamu někoho z vaší rodové linie a tak tedy, rozhodla jsem se pro vás záznamy přepsat. Ještě před tím si však uvedeme pár informací. V textu budu používat slovo „děuka“, autor zde totiž uvádí děvka, ale jistě chápete, že šlo o děvčetu či dívku a ně o... jak jsem již napsala, jistě chápete... ☺ Á propos, už babička mě častovala slovem děuka, „*ty děuko jedna*,“ většinou s pozdviženým ukazováčkem ☺. A co vy ženy a dívky, měly jste to podobně? Ale posuňme se od babiček k našemu seznamu. Protože šlo o seznam, který byl sepsán pro potřeby náboženské reformy, jsou zde uvedeny informace o víře. Budu je zaznamenávat zkratkami, zda byla osoba katolík „K“, nekatolík „N“, získaný „Z“, či není naděje na obrácení „NN.“ Stav osob jednotlivě uvádět nebudu, postačí souhrnný, všichni totiž byli poddaní, a pokud jde o uváděné číslice, jde vždy o věk dané osoby.

Hrdý (str. 213 – 216) *Ves Držkov, poddaní (stav): Václav Prousek, rychtář, 60, NN; Dorota, manželka, 50, NN; Jakub, syn, 14, Z; Jan, syn, 15, Z; Jiřík, syn, 14, Z; Jan Berka, sedlák, 42, K; Mandalena, manželka, 25, Z; Mikuláš, syn, 21, Z; Anna, děuka, 20, Z; Anna, děuka, 31 let, NN; Jan Kundel, sedlák, 80 let, NN; Marianna, manželka, 76 let, NN; Jiřík, pacholek, 20, Z; Anna, děuka, 13, Z; Václav Kundel, podruh, 44, NN; Dorota, manželka, 38, NN; Matěj Čížek, sedlák, 60, NN; Dorota, manželka 25, NN; Václav, syn, 21, NN; Jan, syn, 18, Z; Anna, dcera, 17, Z; Pavel Všudivoda, sedlák, 75, NN; Mandalena, manželka, 70, NN; Václav, syn, 30, NN; Jakub, syn, 27, NN; Jan, syn, 19, NN; Saloména, děuka, 19, Z; Pavel Rydval, sedlák, 55, NN; Mandalena, manželka, 30, Z; Anna, dcera, 17, Z; Mikuláš, syn, 15, Z; Jakub Pulíčků, sedlák, 60, NN; Anna, manželka, 20, NN; Anna, děuka, 17, Z; Šimon Šimůnků, sedlák, 55, NN;*

*Mandalena, manželka, 50, NN; Václav, syn, 13, Z; Václav Šourek, mlynář, 40, NN; Anna, manželka, 35, NN; Jeremiáš, syn, 13, Z; Mandalena, děuka, 25, Z; Jan Pyroch, sedlák, 60, NN; Mandalena, manželka, 55, NN; Václav, syn, 20, Z; Mikuláš, syn, 18, Z; Mariana, dcera, 17, Z; Matěj, syn, 14, Z; Bartoň Vondruška, sedlák, 70, NN; Mariana, manželka, 30, NN; Jan Šourek, sedlák, 35, NN; Ludmila, manželka, 30, NN; Kateřina, děuka, 15, Z; Jan, pacholek, 19, Z; Lidi bez potahů na pustínách: Jan Halant, chalupník, 40, NN; Kateřina, manželka, 35, NN; Václav, syn, 15, Z; Matěj, syn, 14, Z; Václav Šimůnek, chalupník, 52, NN; Saloména, manželka, 30, NN; Anna, děuka, 17, Z; Jan Šourek, chalupník, 48, NN; Kateřina, manželka, 45, NN; Anna, děuka, 16, Z; Ondřej Pilnej, chalupník, 35, NN; Dorota, 30, NN. Pokud jste nenašli jména, která jste hledali, tak je třeba doplnit, že výše zmíněná zpráva Jesenského je zakončena, „*že mnoho lidí zutíkalo , skoro na polovicku a zdržují se v lesích na horách Krkonošských*“ (Hrdý, str. 216).“*

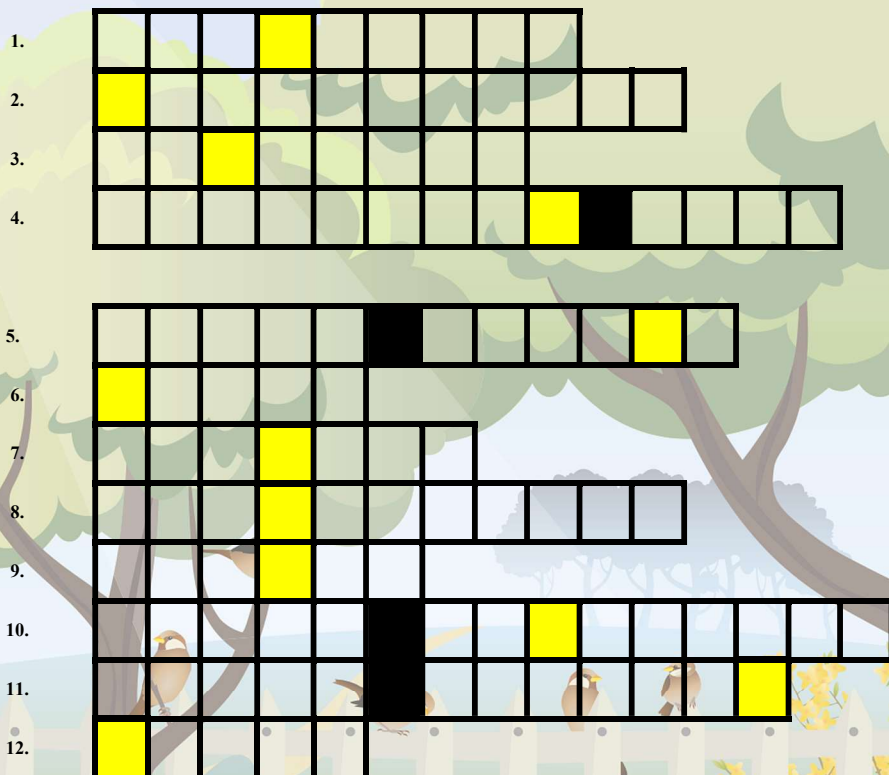
V době pobělohorské vládl rozpor ve víře a celou věc podle Hrdého (str. 216 -217) umocňovala změna vrchnosti, přicházela totiž vrchnost cizí, cizí řeči, víry i zvyklosti. Poddanský stav byl ztěžován novými pravidly a jejich nedodržování bylo přísně trestáno (Hrdý, str. 217). Noví páni zabírali volnou či opuštěnou půdu, zakládali nové dvory a zpříšňovali podmínky pro poddané, jak autor (str. 217, 218) píše, např. bez vrchnostenského svolení nebylo možno se stěhovat, oddávat, učit se řemeslu, bylo zakázáno vařit si vlastní pivo nebo obchodovat s cizími grunty, a pokud už poddaní svolení dostali, museli za něj zaplatit.

Jak vidíte, už nám nezbývají řádky na pokračování a tak se tedy budu zase těšit u dalšího článku. Na e-mail místoparostar@drzkov.cz nebo Obecnímu úřadu v Držkově lze adresovat veškeré Vaše poznatky, postřehy, pravdy nebo pověsti k právě sepsanému tématu. S přáním všeho dobrého

Jindra Čílová

SOUTĚŽ

Již tradičně soutěžíme o balíček v hodnotě 1 500 Kč. Odpovědi jako obvykle zasílejte na e-mail mistostarosta@drzkov.cz, do předmětu uveďte heslo „Soutěž“, do zprávy napište odpověď včetně jména, příjmení a čísla popisného. Odpovědi můžete odevzdat také v úředních hodinách na obecním úřadě. Vaše odpovědi odevzdejte nejpozději do **1. června 2025** včetně. Informace a pravidla k soutěži naleznete na webových stránkách obce www.drzkov.cz. Přijeme hodně štěstí.

1. Držkovský výrobce laboratorního skla.
2. Přímení vědce, který bývá označován za „otce atomové bomby“.
3. Který svatý je patronem knihovníků a archivářů?
4. Název pardubické slavnosti, kde je k vidění to nejlepší z českého letectví.
5. Jméno franského krále a prvního středověkého římského císaře.
6. Ve kterém státě se nachází souostroví Kyklady.
7. Který vzácný kov se těžil v Kutné hoře.
8. Dušambe je hlavní město, kterého státu.
9. Jak se jmenuje nejmenší ze čtyř hlavních ostrovů Japonska.
10. Jméno spisovatele, který napsal knihy Tankový prapor.
11. Jak se jmenuje architekt, který projektoval Ještěd.
12. Nejsevernější obývané místo na Zemi.